

REGULAMIN SZKOLENIA KHRON

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Zarząd Główny KHRON powołuje Główną Komisję Szkolenia Psów, działającą w oparciu o obowiązujące przepisy Klubu. Zadaniem GKSzP jest propagowanie i kierowanie wychowaniem i szkoleniem psów zarejestrowanych w oddziałach KHRON. Koła Klubu organizują i prowadzą w oparciu o programy i plany szkolenia kursy szkolenia treserów psów, zawody oddziałowe i między oddziałowe, a także na zlecenie GKSzP Zawody i Mistrzostwa Psów Stróżująco - Obrończych (PSO). GKSzP opracowuje dokumentację dotyczącą:

1. Szkolenia psów,
2. Przeprowadzania egzaminów,
3. Szkolenia kandydatów na treserów,
4. Asystentów kynologicznych prób pracy,
5. Sędziów prób pracy
6. Pozorantów,
7. itp.

Na wniosek Zarządów Kół, GKSzP zatwierdza sędziów prób pracy do przeprowadzenia w Kołach egzaminów PSO I, PSO II, PSO III, testów psychicznych itp. GKSzP wydaje wyszkolonym psom dyplomy oraz nadaje odpowiednie tytuły.

Przewodniczący GKSzP bierze udział w egzaminach teoretycznych i praktycznych na sędziów i asystentów kynologicznych prób pracy - ewentualnie wyznacza zastępcę.

Prezydium GKSzP wydaje opinię o pracy i postępowaniu sędziów i asystentów kynologicznych prób pracy, współpracuje z innymi Komisjami Zarządu Głównego. Współpracuje również z Klubowymi Komisjami Szkolenia oraz daje im odpowiednie wytyczne w zakresie wychowania i szkolenia psów.

Głównym celem szkolenia i organizowania prób egzaminacyjnych i zawodów jest:

1. Ocenianie oraz podnoszenie wartości użytkowej i hodowlanej psów,
2. Popularyzacja szkolenia psów i wykorzystanie ich w sporcie kynologicznym, a także w pracy użytkowej,
3. Dokonywanie oceny sprawności wyszkolonych psów oraz nadanie im odpowiednich stopni i tytułów.

I. ORGANIZACJA ODDZIAŁOWEJ KOMISJI SZKOLENIA PSÓW

W celu realizacji statutowego obowiązku szkolenia psów i sprawdzenia wrodzonych cech psychicznych Zarząd Koła KHRON powołuje Terenową Komisję Szkolenia Psów w składzie od trzech do pięciu osób, w tym: przewodniczącego, zastępcę i sekretarza. W skład Komisji winni w miarę możliwości, wchodzić sędziowie i asystenci prób pracy oraz aktywni instruktorzy i treserzy.

Do zadań Terenowej Komisji Szkolenia Psów należy:

1. Propagowanie szkoleń, organizowanie kursów i innych form szkolenia psów we wszystkich zakresach.
2. Organizowanie terenowych i między terenowych zawodów i konkursów.
3. Kontrola i ocena szkolenia psów na kursach.
4. Nadzór w zakresie realizacji programów i planów szkolenia oraz stosowania właściwych metod i zasad szkolenia.

5. Wprowadzanie w życie wniosków dotyczących zmian i metod szkolenia, w oparciu o własne spostrzeżenia i otrzymane wytyczne z GKSzP.
6. Opiniowanie pracy trenerów, instruktorów i asystentów kynologicznych prób pracy.
7. Współpraca z innymi Komisjami Terenowymi w zakresie podnoszenia wartości użytkowej i hodowlanej psów.
8. Opracowanie programu imprez z uwzględnieniem prowadzonych kursów szkolenia i ich wyposażenie w niezbędny sprzęt.
9. Szkolenie i typowanie kandydatów na trenerów, instruktorów i pozorantów, a także udzielanie fachowej pomocy dydaktycznej w ich przygotowaniu do egzaminów.
10. Przygotowanie odpowiedniej dokumentacji potrzebnej do przeprowadzenia egzaminów i zawodów.
11. Udzielanie członkom KHRON informacji i porad odnośnie szkolenia. Udzielanie porad powinno odbywać się w ramach dyżuru w lokalu Koła oraz na placu ćwiczeń.
12. Sporządzanie okresowych sprawozdań ze szkoleń i działalności Komisji na zebraniu Zarządu Koła oraz rocznego dla GKSzP i na Walne Zgromadzenie Członków.

Przewodniczący lub jego zastępca zwołuje posiedzenia TKSzP w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. TKSzP wnioskuje do Zarządu Koła odnośnie:

1. Organizowania zawodów i innych imprez sportowo-szkoleniowych oraz opracowuje kalendarz tych imprez.
2. Ustalania miejsca terminu i rodzaju organizowanych kursów, wysokości opłat oraz wydatków przeznaczonych na potrzeby szkoleniowe.
3. Ubezpieczenia trenerów, pozorantów oraz uczestników szkoleń i zawodów od nieszczęśliwych wypadków.
4. Przekazywania uwag i wniosków uczestników szkoleń, a także odwoływania instruktorów z powodu zaniedbywania swoich obowiązków.
5. Obok doskonałych fachowców konieczne jest zapewnienie przez Zarząd Koła odpowiedniego terenu, na którym szkolenie psów może być przeprowadzone bezpiecznie i bez przeszkód.

II. PRAWA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW KURSÓW

Uczestniczyć w szkoleniu psa (być przewodnikiem) może osoba, która jest członkiem KHRON. Jest ona zobowiązana tego szkolenia przed rozpoczęciem kursu, według stawek ustalonych przez Zarząd Koła.

Przewodnikiem powinna być osoba, która może w pełni opanować swego psa w trakcie szkolenia, ponieważ jest ona całkowicie odpowiedzialna za szkody przez niego wyrządzone. Uczestnik szkolenia zobowiązany jest do przestrzegania i bezwzględnego wykonywania poleceń instruktora.

Uczestnik kursu powinien wyposażyć swojego psa w następujące akcesoria:

1. Obrożę zwykłą skórzaną.
2. Obrożę kolczastą.
3. Łańcuszek.
4. Smycz długą rozpinaną ok. 3 m.
5. Kaganiec.
6. Linkę o długości 10 m, (jeżeli istnieje taka potrzeba).
7. Aport.

Uczestnik szkolenia ma prawo do:

1. Ukończenia kursu, zdania egzaminu i uzyskania przez psa odpowiedniego stopnia i tytułu.

2. Wpisania tytułu wyszkolenia psa do jego rodowodu.
3. Otrzymania świadectwa lub dyplomu wyszkolenia.
4. Otrzymania plakietki na obrozę stopnia wyszkolenia, ewentualnie medalu.
5. Korzystanie z rad i wskazówek instruktora prowadzącego szkolenie w zakresie wychowania i szkolenia psa.
6. Brania udziału w zawodach i pokazach.
7. Właściciel psa bez rodowodu może być uczestnikiem wszystkich kursów i egzaminów organizowanych przez KHRON pod warunkiem, że jest sympatykiem - członkiem KHRON. Nie może brać udziału w Mistrzostwach Polski i PSO

III. PRAWA I OBOWIĄZKI INSTRUKTORÓW

Prowadzenie kursów szkolenia psów w KHRON można powierzyć osobie, która posiada uprawnienia instruktora lub tresera. Ponadto osoba ta swym postępowaniem nie powinna budzić żadnych zastrzeżeń. Instruktor lub treser musi znać teoretyczne i praktyczne metody i zasady szkolenia psów na poszczególne stopnie i tytuły użytkowe. Niezmiernie ważne jest dokładne poznanie przez instruktorów i treserów psiej natury, sprawności, zmysłów, reakcji układu nerwowego na różne bodźce, temperamentu, a także całej złożonej psychiki psa.

Kandydat na tresera musi posiadać odpowiednią wiedzę i predyspozycje dydaktyczne, pełną kulturę osobistą, zaradność i odpowiedzialność. Cechować go powinna spostrzegawczość, odwaga, cierpliwość i umiejętność wyciągania wniosków z zachowań zarówno psa jak i przewodnika. Kandydatów na treserów obowiązuje członkostwo w KHRON oraz wyszkolenie swojego psa na stopień PSO I, II, III.

Kadra szkoleniowa dzieli się na:

1. Treserów,
2. Instruktorów,
3. St. Instruktorów,
4. Pozorantów licencjonowanych.

Kadra treserska w zależności od kwalifikacji jest uprawniona do samodzielnego prowadzenia wszystkich stopni kursów w zakresie PSO I, II, i III, a także do organizowania pokazów i zawodów.

Do obowiązków tresera i instruktora należy:

1. Prowadzenie na zlecenie Zarządu Koła kursu szkolenia.
2. Treser lub instruktor posiadający uprawnienia asystenckie lub sędziowskie nie może oceniać jako sędzia psów przez siebie wyszkolonych.
3. Wykonywania wszelkich poleceń w zakresie szkolenia psów wydanych przez Zarząd Koła Komisje i Kierownika szkolenia.
4. Przestrzeganie realizacji planu i programu szkolenia w zakresie terminu i czasu trwania tresury.
5. Wprowadzenie listy obecności i dziennika szkolenia lub innej dokumentacji zleconej przez Kierownika Szkolenia.
6. Prowadzenie teoretycznego i praktycznego szkolenia uczestników kursu.
7. Omawianie z grupą metod i zasad zbiorowego i indywidualnego szkolenia psów.

IV ORGANIZACJA EGZAMINÓW

Organizatorami egzaminów są Koła Związku przez swoje TKSzP. Egzaminy przeprowadzają uprawnieni sędziowie kynologiczni według regulaminu zatwierdzonego przez Zarząd Główny na wniosek GKSzP. Sędziego kynologicznego powołuje GKSzP na wniosek Terenowej Komisji Szkolenia.

Asystenci kynologiczni powinni zgłaszać chęć asystowania pisemnie z potwierdzeniem Zarządu Koła. W celu zorganizowania egzaminu TKSzP lub Zarząd Koła powołuje kierownika egzaminu. Jeżeli egzamin zdawać grupa prowadzona przez instruktora, funkcja kierownika może być powierzona instruktorowi.

Do zadań kierownika egzaminu należy:

1. Uzgodnić z sędzią datę, godzinę przybycia i miejsce spotkania.
2. W razie potrzeby zarezerwować dla sędziego miejsce w hotelu.
3. Skompletować dokumentację potrzebną na egzamin, w oparciu o zgłoszenia do egzaminu. Do dokumentacji należą protokoły, karty ocen lub świadectwa, medale, ewentualne plakietki, a także druki potrzebne do rozliczenia kosztów delegacji sędziego.
4. Zapewnić możliwość wypełnienia dokumentacji w dniu egzaminu.
5. Zapewnić prawidłowy i płynny przebieg egzaminu.

Udział w egzaminie mogą brać psy zarejestrowane w KHRON lub bez udokumentowanego pochodzenia będące własnością członków Klubu. Do egzaminu należy psa zgłosić w terminie określonym przez TKSzP podając dane analogiczne do zgłoszenia wystawowego, z numerem tatuażu włącznie. Za psy szkolone indywidualnie powinny być wniesione opłaty za egzamin eksternistyczny, zgodnie z ustaleniami Zarządu Koła. Jednego dnia nie można zdawać więcej niż jeden egzamin. Odstęp między przystąpieniem do kolejnego egzaminu powinien wynosić 30 dni. Nie dotyczy to zdawania na stopień, który pies już ma. Nie można zdawać egzaminu na stopień wyższy, jeżeli pies nie ma zdanego egzaminu na stopień niższy. Przed zdawaniem egzaminu PSO II, pies powinien mieć zdany egzamin PSO I. Przewodnik powinien mieć dokumenty z poprzedniego egzaminu. Właściciel psa może w dowolnym terminie powtórzyć egzamin w celu sprawdzenia wyszkolenia swojego psa lub podwyższenia oceny z poprzedniego egzaminu.

Nie można zdawać egzaminu na stopień niższy niż ten, który pies już ma.

Każdy egzamin lub jego część rozpoczyna się zameldowaniem przewodnika z psem przez podanie nazwy psa, nazwiska przewodnika i gotowości do startu.

Egzamin kończy się odmeldowaniem i podaniem przez sędziego wyniku oraz omówieniem ocenianych ćwiczeń. Decyzja ogłoszona przez sędziego jest ostateczna. Uczestników egzaminu obowiązują sportowe zachowanie.

Sędzia ma prawo usunąć z egzaminu przewodnika za nie sportowe, nieetyczne zachowanie lub próbę oszustwa, bez prawa zwrotu opłaty za egzamin.

Opłata za egzamin nie podlega zwrotowi, gdy sędzia zdyskwalifikuje psa w trakcie egzaminu.

Kolejność zdawania na egzaminie, powinna być ustalana w drodze losowania przez sędziego.

Dokumentacja z egzaminu powinna być przesłana do GKSzP, która w miarę potrzeby wystawi odpowiednie dyplomy i certyfikaty.

Każdy zdający na stopień wyższy niż PSO I powinien mieć książeczką startową, do której sędzia wpisuje wynik egzaminu. Należy ją oddać sędziemu lub kierownikowi przed egzaminem.

Druki protokołów, kart ocen, świadectw oraz medale, plakietki itp. należy zamawiać w GKSzP.

W przypadku wątpliwości należy zwracać się o wyjaśnienia do GKSzP. Jeżeli niniejsze przepisy nie omawiają pewnych zagadnień należy stosować się do przepisów ogólnozwiązkowych.

V ZASADY NAGRADZANIA PSÓW

Wszystkie regulaminy egzaminów umożliwiają ustalenie kolejności zdających. Kolejność należy ustalać i zaznaczać w protokole i na kartach ocen egzaminacyjnych jak i oczywiście na zawodach i mistrzostwach. Do zdobytej ilości punktów przypisane są oceny określone w każdym regulaminie, które również należy ująć w protokole i na kartach ocen.

Klasyfikacja indywidualna.

Jeżeli wynik końcowy dwóch lub większej ilości psów jest jednakowy, kolejność należy ustalić następująco:

Dla egzaminów i zawodów według regulaminu PSO.

Rozstrzyga wyższy wynik w ćwiczeniach obrończych, a następnie w pracy wężowej i posłuszeństwie. Jeżeli wszystkie te wyniki są jednakowe należy przyznać lokatę ex aequo.

Na zawodach i mistrzostwach przeprowadzanych według PSO wskazane jest określać i wyróżniać kolejność rezultatów w poszczególnych konkurencjach - pracy obrończej, wężowej i posłuszeństwie. Jeżeli wyniki w tych konkurencjach są jednakowe, kolejność należy ustalać:

1. W pracy obrończej
 - Wyższy wynik przy ataku na psa z ruchu
2. W pracy wężowej
 - Wyższy wynik w zarysowaniu ścieżki śladu
3. W posłuszeństwie
 - Wyższy wynik w aportowaniu, a dalej w chodzeniu przy nodze bez smyczy

Jeżeli porównania te nie dadzą rozstrzygnięcia należy przyznać lokatę ex aequo.

Za pierwsze trzy miejsca indywidualne na egzaminach przyznaje się trzy medale - złoty, srebrny i brązowy. Kolor medalu uzależniony jest od uzyskanej oceny końcowej, a nie lokaty. Za oceny doskonałe wręcza się medale złote, za oceny bardzo dobre - srebrne, a za oceny dobre medale brązowe.

Na zawodach i mistrzostwach przyznaje się medale za zajętą lokatę:

- Złoty - pierwsze miejsce
- Srebrny - drugie miejsce
- Brązowy - trzecie miejsce

Wskazane jest by na zawodach organizator przygotował dla każdego zawodnika okazjonalny dyplom.

Wskazane jest by Koło Związku, osoby prywatne i firmy ufundowały nagrody rzeczowe.

Fundatorzy i sponsorzy powinni być, o ile to możliwe umieszczeni w katalogu lub programie imprezy.

VI. ORGANIZACJA ZAWODÓW

Zawody Terenowe, między terenowe i Mistrzostwa Polski maja być organizowane na podstawie odpowiednich regulaminów. Na wniosek Koła KHRON Zarząd Główny w porozumieniu z GKSzP zatwierdza zgłoszoną formę zawodów. Zgłoszenie zawodów należy przesłać do Prezydium GKSzP na dwa miesiące przed terminem imprezy. Jednocześnie należy zawiadomić wszystkich uczestników. Koło organizujące powyższą imprezę zobowiązane jest zapewnić odpowiedni teren. Na zawody, w zależności od ilości zgłoszonych psów, należy przeznaczyć jeden lub dwa dni.

REGULAMIN SZKOLENIA PSA STRÓŻUJĄCO – OBRONNEGO I, II, III STOPNIA

PSO I

A. PRACA WĘCHOWA - 100 PUNKTÓW

1. Rozpoznawania przedmiotów o woni własnej (przewodnika) - 70 pkt.
2. Szukanie i aportowanie zguby własnej - 30 pkt.

B. ĆWICZENIA Z OGÓLNEGO POSŁUSZEŃSTWA - 100 PUNKTÓW

1. Chodzenie przy nodze na smyczy - 10 pkt.
2. Chodzenie przy nodze bez smyczy podczas strzału - 25 pkt.
3. Pozostawanie w pozycji siedzącej i przywołanie do nogi - 10 pkt.
4. Aportowanie przedmiotów osobistych przewodnika - 20 pkt.
5. " Waruj " , " siad " , " stój " w marszu bez zatrzymania się przewodnika wraz z przywołaniem psa do nogi - 15 pkt.
6. Pozostawanie w pozycji " waruj " przy odwracaniu uwagi - 10 pkt.
7. Pozostawanie w pozycji " siad " przy odwracaniu uwagi - 10 pkt.

C. ĆWICZENIA OBROŃCZE - 100 PUNKTÓW

1. Obrona przewodnika w czasie niespodziewanego napadu, pilnowanie i rewizja osobista - 30 pkt.
2. Prowadzenie napastnika z tyłu - 5 pkt.
3. Pościg i zatrzymanie uciekającego oraz pilnowanie - 40 pkt.
4. Prowadzenie pozoranta z boku (konwój boczny) - 5 pkt.
5. Pilnowanie osobistych przedmiotów w kagańcu przy próbie ich odebrania - 20 pkt.

A. PRACA WĘCHOWA

1. Rozpoznawanie przedmiotów o woni własnej (przewodnika) - 70 pkt.

Rozkazy : " wachaj – aport " , " do mnie " , " daj " , " noga " .

Przewodnik z psem idącym na smyczy przy lewej nodze podchodzi do sędziego, zatrzymuje się i pokazuje przedmiot przygotowany do rozpoznania. Na polecenie sędziego zbliża się na trzy metry do miejsca próby, wydaje psu komendę " siad – zostań ". Sam dochodzi do uprzednio rozłożonych przedmiotów (od 3 do 5) i kładzie swój przedmiot. Wraca do psa, odpina smycz, podaje do nawęszenia rękę lub własny przedmiot z komendą " wachaj ". Po nawęszeniu wysyła

psa w kierunku ułożonych przedmiotów wydając komendę " wachaj – aport ". Pies powinien pobiec do leżących tam przedmiotów, a po samodzielnym rozpoznaniu podnieść przedmiot przewodnika i na komendę " do mnie " szybko wrócić i usiąść przed przewodnikiem. Po komendzie " daj ", na komendę słowną " noga " powinien obiec przewodnika z prawej strony i usiąść przy lewej nodze

Zezwala się na jednorazowe powtórzenie ćwiczenia z odjęciem 5-ciu punktów karnych.

2. Szukanie i aportowanie zguby własnej - 30 pkt.

Rozkazy : " szukaj – aport ", " do mnie ", " daj ", " noga " .

Przewodnik z psem bez smyczy idzie w kierunku wskazanym przez sędziego. Po przejściu 10-ciu kroków przewodnik upuszcza osobisty przedmiot maszerując dalej w linii prostej 15-cie kroków. Następnie zatrzymuje się, odwraca i daje psu nawęszyć swój ślad z komendą " szukaj – aport ". Pies powinien, idąc po śladzie, odnaleźć zgubę, podnieść ją i szybko wrócić do przewodnika siadając przed nim. Po oddaniu przedmiotu na komendę " noga " obchodzi przewodnika i siada przy lewej nodze.

B. ĆWICZENIA Z OGÓLNEGO POSŁUSZEŃSTWA

1. Chodzenie przy nodze na smyczy - 10 pkt.

Rozkazy: „równaj ", " noga ", " siad " .

Dwóch przewodników z psami na luźno trzymanej smyczy, zatrzymuje się przed sędzią. Psy przyjmują pozycję siedzącą. Następnie przewodnicy podają swoje imię i nazwisko oraz nazwę psa i zgłaszają gotowość przystąpienia do egzaminu. Na polecenie sędziego jeden z nich idzie na wyznaczone miejsce i pozostawia psa w pozycji warującej od ćwiczenia jeden do trzy.

Od trzeciego do szóstego ćwiczenia na znak sędziego pies pozostaje w pozycji siedzącej.

Dругi przewodnik idzie na wyznaczone miejsce, przyjmuje postawę zasadniczą z psem siedzącym przy lewej nodze i rozpoczyna próbę.

Maszeruje z psem przy nodze, na luźno trzymanej smyczy około 30 kroków po oznaczonej trasie. Po przejściu 10 kroków wykonuje zwrot w prawo, po przejściu 10 kroków wykonuje zwrot w lewo, po dalszych 10 krokach robi w tył zwrot i zatrzymuje się. Pies przyjmuje pozycję siedzącą. Tą samą drogą wraca z psem lekkim biegiem do pozycji wyjściowej, wykonując jak poprzednio wszystkie zwroty. Po przejściu do miejsca wyjściowego wykonuje w tył zwrot, a pies przyjmuje pozycję siedzącą. Pies powinien przez cały czas wykonywać ćwiczenia iść lub biec przy nodze przewodnika, nie wysuwając barku przed kolana, nie pozostając w tyle lub wychodząc do przodu itp. Przewodnik wykonuje ćwiczenie samodzielnie po wyznaczonej trasie.

2. Chodzenie przy nodze bez smyczy podczas strzału - 25 pkt.

Rozkazy : " równaj ", " noga ", " siad " .

Na polecenie sędziego przewodnik zwalnia psa ze smyczy i wykonuje próbę w taki sam sposób jak w ćwiczeniu nr 1. Różnica polega na tym, że w czasie chodzenia psa przy nodze przewodnika oddawane są dwa strzały z pistoletu startowego. W czasie strzału pies nie może przerwać pracy.

3. Pozostawanie w pozycji siedzącej i przywołanie do nogi - 10 pkt.

Rozkazy: „, siad – zostań " .

Na polecenie sędziego przewodnik pozostawia psa w pozycji siedzącej, odchodzi od niego na odległość 10-ciu kroków, zatrzymuje się i odwraca twarzą do psa. Po upływie dwóch sekund na rozkaz przywołuje psa do nogi. Pies powinien natychmiast prostą drogą przybiec do przewodnika, obiec go z prawej strony i przyjąć pozycję siedzącą przy lewej nodze.

4. Aportowanie przedmiotów osobistych przewodnika - 20 pkt.

Rozkazy: „, aport „, „ do mnie „, „ daj „, „ noga „, „ siad „.

Na polecenie sędziego przewodnik wyrzuca przed siebie przedmiot (aport) na odległość ok. 10-ciu kroków. Pies w tym czasie musi siedzieć spokojnie bez smyczy przy nodze przewodnika. Na jednorazowy rozkaz słowny „ aport „ pies powinien szybko pobiec po wyrzucony aport i na rozkaz „ do mnie „ natychmiast przynieść go i usiąść przed przewodnikiem. Po oddaniu aportu na rozkaz „ noga „ pies okrąży przewodnika i przyjmuje pozycję siedzącą przy lewej nodze. Przy ocenie należy zwrócić uwagę na dokładne aportowanie oraz opanowanie psa w czasie wyrzucania przedmiotu. Pies nie może gryźć aportu, upuszczać go na ziemię ani nim się bawić. Za każdy błąd pies otrzymuje punkty karne.

5. Waruj, siad i stój w marszu bez zatrzymania się przewodnika wraz z przywołaniem psa do nogi - 15 pkt.

Rozkazy: „, równaj „, „waruj – zostań „, „ siad – zostań „, „ stój – zostań „, „ noga „.

Przewodnik z psem po przyjęciu postawy zasadniczej maszeruje w linii prostej po przejściu 10-ciu kroków przewodnik nie zatrzymuje się wydaje w ruchu rozkaz „ waruj – zostań „, „ po czym idzie dalej 10 kroków, następnie wydaje rozkaz słowny „ noga „. Siad i stój wykonuje w podobny sposób. W końcowym ćwiczeniu, kiedy pies zostaje przywołany w pozycji stojącej, przewodnik zatrzymuje się a pies siada przy jego lewej nodze.

6. Pozostawanie w pozycji „ waruj „ przy odwracaniu uwagi - 10 pkt.

Rozkazy: „, waruj – zostań

Przewodnik wydaje komendę psu „ waruj – zostań „ i udaje się w linii prostej ok. 10 kroków. Przewodnik nie odwraca się do psa, stoi bez ruchu. Pies musi warować do momentu, kiedy drugi przewodnik zakończy ćwiczenia od 1 do 3. Po tym okresie czasu przewodnik udaje się do psa. Pies w trakcie warowania nie może zmieniać pozycji.

7. Pozostawanie w pozycji „ siad „ przy odwracaniu uwagi - 10 pkt.

Rozkazy: „, siad – zostań „.

Odpowiednio jak w punkcie 6 od ćwiczenia 3 do 6.

C. ĆWICZENIA OBROŃCZE

Pilnowanie przedmiotów osobistych w kagańcu przy próbie ich odebrania - 20 pkt.

Rozkazy: „, zostań – pilnuj „.

1. Przewodnik zgłasza sędziemu, jaki przedmiot pies będzie pilnował (teczka, rower i.t.p.)

Przewodnik pozostawia w kagańcu psa wydając rozkaz „ zostań – pilnuj „, wskazując ręką przedmiot pilnowany. Odchodzi 20 kroków pozostając bez ruchu. Następnie pozorant próbuje odebrać pilnowany przedmiot. Pies każdorazowo, przy próbie odebrania, powinien zaatakować pozoranta i powrócić do pilnowania przedmiotu.

Obrona przewodnika w czasie niespodziewanego napadu, pilnowanie i rewizja osobista - 30 pkt.

2. Rozkazy: „, równaj „, „ bierz „, „ puść „, „ pilnuj „, „ noga „.

Przewodnik z psem w kagańcu bez smyczy przy nodze idzie w kierunku wskazanym przez sędziego. Schowany w ukryciu pozorant napada nagle z przodu na przewodnika i zamierza się na niego pałą. Pies bez rozkazu powinien zaatakować napastnika, atakując twardo i zdecydowanie. Przewodnik może zachęcać psa do ataku rozkazem „ bierz „, a pozorant w tym czasie uderza psa dwa razy pałą po grzbiecie. Na sygnał sędziego pozorant staje spokojnie a pies na rozkaz przewodnika „ pilnuj „ przystępuje do pilnowania. Przewodnik dochodzi do napastnika na ok. 5

kroków i przywołuje psa do nogi. Następnie rozkazuje pozorantowi podniesienie rąk do góry i odwrócenie się twarzą do psa. Po tym przygotowaniu przewodnik wydaje rozkaz psu " waruj – pilnuj ". Następnie udaje się do rewizji napastnika. Po zrewidowaniu opuszcza pozorantowi ręce do dołu, odbiera pałkę i odchodzi z tyłu pozoranta tak, aby pozorant był w środku pomiędzy psem a przewodnikiem. Pies powinien przez cały czas bacznie pilnować do czasu odwołania go. Przewodnik przywołuje psa do nogi i rozpoczyna prowadzenie.

3. Prowadzenie pozoranta z tyłu - 5 pkt.

Rozkazy: „, równaj ", " siad ".

Przewodnik wraz z psem maszeruje za pozorantem 5 kroków z tyłu do miejsca, gdzie ma się odbyć następna próba. Pies powinien iść spokojnie przy nodze przewodnika, bez wychodzenia do przodu.

4. Pościg i zatrzymanie uciekającego oraz pilnowanie - 40 pkt.

Rozkazy: „, bierz ", " puść ", " noga ".

Po doprowadzeniu pozoranta do ustalonego miejsca przewodnik zapina psa na smycz, zdejmując mu kaganiec. W tym momencie pozorant podejmuje próbę ucieczki. Gdy uciekający oddali się 25 kroków przewodnik na znak sędziego puszcza psa i wydaje rozkaz " bierz ", zachęcając go do pościgu, sam zatrzymuje się na miejscu do czasu wydania polecenia przez sędziego. Pies powinien sam zatrzymać pozoranta mocnym i zdecydowanym chwytem. Gdy pozorant stanie spokojnie bez ruchu przewodnik wydaje na polecenie sędziego komendę " puść ". Na sygnał sędziego przewodnik biegnie do psa i przywołuje go do nogi.

5. Prowadzenie psa z boku (konwój boczny) - 5 pkt.

Rozkazy: „, równaj ", " noga ", " siad

Po odwołaniu psa do nogi przewodnik prowadzi psa z boku w ten sposób, że pies jest w środku pomiędzy pozorantem a przewodnikiem. Pies powinien zachować czujność bez rzucania się na pozoranta. Przewodnik prowadzi z psem pozoranta do sędziego. Na tym zakończono próby obrotowe.

PATRZ RYS I

PSO II

A. PRACA WĘCHOWA - 100 PUNKTÓW

1. Ślad własny - 80 pkt.
2. Dwa przedmioty - 20 pkt.

B. ĆWICZENIA Z OGÓLNEGO POSŁUSZEŃSTWA - 100 PUNKTÓW

1. Chodzenie przy nodze na smyczy - 10 pkt.
2. Chodzenie przy nodze bez smyczy - 15 pkt.
3. " Siad " w marszu - 10 pkt.
4. " Waruj " w marszu z przywołaniem - 15 pkt.
5. Aportowanie koziołka 1 kg - 10 pkt.
6. Aportowanie koziołka 650 g. przez przeszkodę wysokości 1 m. - 20 pkt.
7. Wysyłanie naprzód z warowaniem - 10 pkt.
8. Pozostawanie w pozycji " waruj " przy odwracaniu uwagi - 10 pkt.

C. ĆWICZENIA OBRONCZE - 100 PUNKTÓW

1. Przeszukiwanie terenu za pozorantem - 5 pkt.
2. Wykrycie i oszczekiwanie pozoranta (5 + 5) - 10 pkt.
3. Próba ucieczki pozoranta - 20 pkt.
4. Atak na psa podczas pilnowania pozoranta - 20 pkt.
5. Prowadzenie pozoranta z tyłu (konwój tylny) - 5 pkt.
6. Atak na psa podczas konwoju - 20 pkt.
7. Próba odwagi - 20 pkt.

A. Praca węchowa - 100 pkt.

1. Węszenie śladu - 80 pkt.
2. Dwa przedmioty - 20 pkt.

Komendy: „ wachaj ”, ” szukaj

Szukanie dwóch przedmiotów na śladzie własnym przewodnika długości 350 – 400 kroków, leżącym minimum 20 minut, na 10-cio metrowej lince, lub luzem. Ślad ma dwa zwroty pod kątem prostym.

Sędzia ustala przebieg śladu w zależności od ukształtowania terenu. Podstawa śladu musi być dobrze oznaczona tabliczką, która jest wbita w ziemię po lewej stronie podstawy śladu. Na podstawie śladu przewodnik chwilę stoi, potem rusza przed siebie w kierunku wskazanym przez sędziego. Pierwszy przedmiot kładzie (w przybliżeniu) w połowie pierwszej lub drugiej prostej, nie zmieniając przy tym sposobu deptania. Drugi przedmiot kładzie na końcu śladu. Potem rusza przed siebie bez zmiany kroku i kierunku. Na śladzie przewodnik pracuje z psem na 10-cio metrowej lince lub luzem, bez linki. Oba sposoby są jednakowo oceniane.

Jeżeli przewodnik nie ukończy śladu w ciągu 15-tu minut, będzie przez sędziego odwołany.

Postanowienia wykonawcze:

Przed ułożeniem śladu przewodnik pokazuje przedmioty sędziemu. Rozmiary przedmiotów: długość - 15 cm, szerokość - 5-6 cm, grubość - 2-3 cm. Przedmioty otrzymuje na 15 minut przed rozpoczęciem układania śladu. W czasie układania śladu pies jest schowany. Dla zachowania jednolitości zapachu na śladzie przewodnik nie może zatrzymywać się lub szurać nogami. Przedmioty musi układać na samej linii śladu a nie obok. Przewodnik z psem przygotowuje się do śladu. Na wezwanie sędziego przewodnik z psem melduje się podając sposób, w jaki pies zachowuje się przy przedmiotach (podejmuje czy oznacza). Połączenie dwóch sposobów jest błędem. Na znak sędziego pies pomału i spokojnie zostaje doprowadzony do podstawy śladu i wypuszczony na ślad. Przed pracą na śladzie, w czasie nawęszenia i pracy, należy unikać przymusu. Na podstawie śladu należy psu dać dostateczną ilość czasu, aby nawęszył ślad. Należy unikać wszystkiego, co wywoła u psa nadmierne pobudzenie i szturmową pracę na śladzie. Pies ma pracować na śladzie spokojnie z nosem przy ziemi. Gdy pies wychodzi na ślad, przewodnik stoi w miejscu aż do odejścia psa na odległość 10-ciu metrów. Podaża za swoim psem w odległości 10-ciu metrów, również w przypadku, gdy pies pracuje luzem. Gdy pies znajdzie przedmiot, musi go bez pomocy przewodnika natychmiast zaznaczyć lub podjąć. Przy podejmowaniu przedmiotu pies może stać, usiąść lub przyjść do przewodnika. Jakikolwiek wyjście z przedmiotem w przód, jak również podejmowanie przedmiotu przy warowaniu, jest błędne. Pies może zaznaczać przedmioty: warując, siedząc lub stojąc. Przewodnik kładzie linkę na ziemię i idzie natychmiast do psa. Znaleziony przedmiot pokazuje sędziemu podnosząc go w ręce do góry. Od tego punktu przewodnik kontynuuje ze swoim psem pracę na śladzie, postępując podobnie jak przy wyjściu z podstawy śladu. Po ukończeniu pracy na śladzie należy

okazać znalezione przedmioty sędziemu. Dozwolone jest, aby przewodnik udał się w kierunku psa, który podjął przedmiot. Jest błędem, jeśli pies idzie dalej z przedmiotem. Jeśli przewodnik nie wypuszcza linki z ręki, to musi ona zwisać swobodnie. Linka ma być przymocowana do szorek lub łańcuszka. Możliwość pracy bez linki zostaje zachowana. Używanie dodatkowych rzemieni jest zabronione. Sposób prowadzenia linki pozostawia się przewodnikowi.

Obwąchanie tabliczki oznaczającej podstawę śladu nie jest błędem. Jeżeli przewodnik oddali się od śladu na odległość przekraczającą maksymalną długość linki, następuje przerwanie pracy na śladzie. Jeżeli pies opuści linię śladu i jest wstrzymywany przez przewodnika, sędzia nakazuje przewodnikowi podążyć za psem. Przy powtórnym tego typu zdarzeniu następuje przerwanie pracy na śladzie.

Ocena:

- Złe nawęszenie, niepokój (zabawa), częste krążenie na załamaniach, nieustanne zachęcanie, nieczyste podjęcie lub zaznaczenie oraz upuszczenie przedmiotu będą karane odjęciem do 4-ech punktów karnych.
- Powtórne nawęszenie podstawy śladu, silny niepokój, węszenie górnym wiatrem, praca szturmowa, załatwianie się, węszenie za myszami itp. dają w następstwie odjęcie do 8-miu punktów karnych
- Za źle podjęty lub zaznaczony przedmiot sędzia może odjąć do 4-ech punktów karnych.
- Za każdy nie znaleziony przedmiot odjętych będzie 10 punktów karnych.
- Za podjęcie lub zaznaczenie przedmiotu nie położonego przez deptacza odejmuje się 4 punkty karne.

B. Ćwiczenia z ogólnego posłuszeństwa - 100 pkt.

Każde ćwiczenie zaczyna się i kończy postawą zasadniczą. Sędzia daje znak do rozpoczęcia ćwiczeń. Wszystkie inne jak zwroty, zatrzymania, zmiany tempa itp. przewodnik wykonuje samodzielnie.

Przewodnik może prosić sędziego o wskazówki dotyczące wykonania ćwiczeń. Przejście z biegu do wolnego kroku musi być wykonane bez pośrednich kroków normalnych. Przy przychodzeniu do nogi z przywołania " do mnie " pies może usiąść obok nogi bezpośrednio lub obejść dookoła przewodnika.

1. Chodzenie przy nodze na smyczy - 15 pkt.

Komenda: „ noga ”.

Przewodnik rusza z pozycji wyjściowej z psem na smyczy. Na komendę „ noga ” pies ma radośnie iść z przewodnikiem 40-50 kroków w linii prostej bez zatrzymywania, zrobić w tył zwrot, po 10-15 krokach przejść w bieg, a później w wolny krok, robiąc przy tym, co najmniej 10 kroków każdym tempem. Następnie normalnym krokiem wykonuje przynajmniej po jednym zwrocie w prawo, w lewo i w tył. Zwrot w tył należy wykonać przez lewe ramie. Pies przez cały czas ma iść łopatką na wysokości lewej nogi przewodnika, nie wysuwać się do przodu, zostawać w tyle lub odchodzić od nogi. Komendę " noga" można wydawać przy każdorazowym ruszaniu z miejsca i każdej zmianie tempa. Przy zatrzymaniu pies ma natychmiast bez komendy usiąść. Przewodnik nie może przy tym zmieniać pozycji zasadniczej np. przysuwać się do psa. Przewodnik trzyma smycz w lewej ręce, która musi być luźna. Na znak sędziego przewodnik przechodzi przez grupę przynajmniej 4-ch osób. Przewodnik zatrzymuje się w grupie minimum 1 raz. Grupa osób wolno się porusza. Zostawanie z tyłu, wyprzedzanie, odchodzenie od nogi jak również zwalnianie przewodnika przy zwrotach jest błędem.

2. Chodzenie przy nodze bez smyczy - 20 pkt.

Komenda: „noga”.

Na znak sędziego przewodnik w pozycji wyjściowej odpina linkę. Smycz przewiesza przez ramię lub chowa do kieszeni i z odpiętym psem idzie do grupy osób, a tam, co najmniej raz się zatrzymuje. Po wyjściu z grupy przewodnik zajmuje pozycję wyjściową i kontynuuje ćwiczenie analogicznie jak w punkcie poprzednim. W czasie ćwiczenia z psem bez smyczy (nie w czasie przechodzenia przez grupę) oddawane są dwa strzały z broni kaliber 6-9 mm. Pies ma zachowywać się obojętnie. Pies bojący się strzału jest natychmiast wycofany z egzaminu. Jeżeli przejawia agresję (jest ona błędem), pies zostaje dopuszczony do dalszych ćwiczeń pod warunkiem, że zostaje pod kontrolą przewodnika. Pełną ilość punktów może uzyskać pies, który zachował się obojętnie w stosunku do strzału.

Postanowienia wykonawcze:

Na obojętność na strzał musi być położony szczególny nacisk. Dwa strzały oddaje się z odległości 15-tu kroków w odstępie 5-ciu sekund. Jeżeli pies po strzale ucieka, zostaje wykluczony z egzaminu. Gdy sędziemu wydaje się, że pies wykazuje reakcję na strzał, może zarządzić wykonanie dalszych strzałów. Sprawdzanie odporności na strzał może odbywać się jedynie przy ćwiczeniach ”

Chodzenie przy nodze bez smyczy, warowanie przy odwracaniu uwagi ”.

3. Siad w marszu - 10 pkt.

Komenda: „siad”.

Na znak sędziego przewodnik z psem bez smyczy rusza przed siebie. Po co najmniej 10-ciu krokach podaje komendę słowną ”siad”, na którą pies ma szybko usiąść, przy czym przewodnik nie może zmieniać kroku, ani się obejrzeć. Po dalszych 30-tu krokach przewodnik zatrzymuje się i odwraca do psa. Na znak sędziego przewodnik wraca do psa i zajmuje miejsce po jego prawej stronie. Jeżeli pies zamiast usiąść zawaruje lub stanie zostaje mu odjętych 5 punktów.

4. Waruj w marszu z przywołaniem - 10 pkt.

Komendy: „waruj”, ”do mnie”, ”noga”.

Z pozycji bazowej przewodnik rusza prosto przed siebie podając psu komendę ”noga”. Po co najmniej 10-ciu krokach podaje komendę ”waruj”, na którą pies ma natychmiast zawarować. Bez jakiegokolwiek dalszego oddziaływania na psa i bez odwracania się przewodnik idzie dalej prosto jeszcze 30 kroków, odwraca się do psa i spokojnie staje. Na znak sędziego przewodnik przywołuje psa do siebie. Pies ma szybko i radośnie podbiec do przewodnika i usiąść blisko przed nim. Na komendę ”noga” pies ma usiąść przy lewej nodze przewodnika. Jeżeli pies zamiast zawarować usiadł lub stanął jednak bezbłędnie przyszedł do przewodnika, zostanie mu odjętych 5 punktów.

5. Aportowanie z ziemi przedmiotu należącego do przewodnika - 10 pkt.

Komenda: ”aport”, ”daj”.

Pies siedzący bez smyczy obok swojego przewodnika na pojedynczą komendę ”aport” ma szybko podbiec do przedmiotu, wyrzuconego wcześniej przez przewodnika na odległość około 10-ciu kroków, natychmiast go podjąć i szybko przynieść przewodnikowi. Pies ma usiąść blisko przed przewodnikiem i trzymać przedmiot w pysku tak długo, aż po krótkiej przerwie przewodnik odbierze go z komendą ”daj”. Na komendę ”noga” pies ma szybko usiąść obok nogi przewodnika. Poza przedmiotem przewodnik może użyć również koziółka do aportowania. Przewodnik ma pozostawać w pozycji bazowej tak długo, aż pies odda przedmiot i usiądzie przy jego lewej nodze

Ocena:

- Jeżeli pies aportowany przedmiot upuszcza, bawi się nim albo podgryza, to zostanie mu odjętych do 4-ch punktów.
- Zmianę pozycji lub miejsca przez przewodnika można dodatkowo odjąć do 3-ch punktów.
- Jeżeli pies przedmiotu nie przyniesie, dostaje za ćwiczenie 0 punktów.

6. Aportowanie z ziemi przedmiotu należącego do przewodnika przez przeszkodę pionową wysokości 1 metra i szerokości 1,5 metra - 15 pkt.

Komendy : " przeszkoda ", " aport ".

Przewodnik stoi w odpowiedniej odległości od przeszkody, podczas gdy pies bez smyczy siedzi obok niego. Przewodnik może do rzutu przez przeszkodę zamiast przedmiotu użyć koziołka do aportowania. Na komendę " przeszkoda ", " aport " pies ma przeskoczyć przeszkodę bez jej dotykania. Natychmiast podjąć przedmiot i po przeskoczeniu przeszkody z powrotem usiąść blisko przed przewodnikiem oraz trzymać przedmiot w pysku tak długo, aż po krótkiej przerwie przewodnik go od niego odbierze z komendą " daj ".

Na komendę " noga " pies ma szybko usiąść przy nodze przewodnika. Komenda „aport " musi być podana zanim pies znajdzie się przy przedmiocie.

Ocena:

- Za lekkie dotknięcie przeszkody może zostać odjętych do 2-ch punktów karnych.
- Za mocne dotknięcie lub lekkie wsparcie się na przeszkodzie może zostać odjętych do 2-ch punktów karnych.
- Za mocne wsparcie, upuszczenie przedmiotu, zabawę lub podgryzanie może zostać odjętych do 4-ech punktów karnych.
- Za błędny skok i aport - 15 punktów.
- Skok do przodu poprawnie wykonany, skok powrotny nie wykonany, aport poprawnie przyniesiony - 8 punktów.
- Skok do przodu nie wykonany, skok powrotny poprawnie wykonany, aport poprawnie przyniesiony - 8 punktów.
- Obydwa skoki poprawnie wykonane, przedmiot nie przyniesiony - 8 punktów
- Obydwa skoki nie wykonane, przedmiot przyniesiony - 0 punktów.
- Skok do przodu poprawnie wykonany, powrotny nie, aport nie przyniesiony - 0 punktów.

Jeśli na skutek nie celnego rzutu lub silnego wiatru przedmiot upadł daleko z boku, przewodnik może po uprzednim zapytaniu sędziego pójść po przedmiot i powtórnie go rzucić, bez otrzymania punktów karnych.

Jeśli przewodnik przy skoku przez przeszkodę pomaga swojemu psu bez zmiany miejsca, zostaną mu przyznane punkty karne. Poklepywanie przeszkody, z czym związane jest opuszczenie miejsca przez przewodnika, należy traktować za tak wielką pomoc, że skok w jedną stronę jest pomijany przy ocenie.

Przewodnik powinien pozostać na pozycji bazowej tak długo, aż pies po oddaniu przedmiotu na komendę " noga " szybko usiądzie przy przewodnika lewej nodze.

Wszystkie psy mają skakać przez tę samą przeszkodę, nawet, jeżeli jest więcej tego typu przeszkód.

7. Wysyłanie naprzód z warowaniem - 10 pkt.

Komendy: „, naprzód ", " waruj ", " siad ".

Na znak sędziego przewodnik ze swoim psem bez smyczy idącym przy nodze idzie kilka kroków w kierunku wskazanym przez sędziego. Z jednoczesnym podniesieniem ręki daje on psu komendę " naprzód " i staje w miejscu. Pies ma szybko oddalić się we wskazanym kierunku na

odległość, co najmniej 25-ciu kroków. Na komendę " waruj " pies ma natychmiast zawarować. Przewodnik może wskazywać kierunek tak długo, aż pies zawaruje. Na znak sędziego przewodnik udaje się do psa i stanawszy po jego prawej stronie daje mu komendę " siad ".

Postanowienia wykonawcze:

Nie dozwolone jest wielokrotne podnoszenie ręki w celu wskazania kierunku. Pies ma biec prosto we wskazanym kierunku, jednak małe odchylenie nie jest traktowane jako błąd. Za mocne odchylenie od wskazanego kierunku, oddalenie się psa na zbyt małą odległość, powolne lub przedwczesne warowanie oraz wstawanie przy zbliżaniu się przewodnika odejmowane są punkty karne.

8. Warowanie przy odwracaniu uwagi - 10 pkt.

Komendy: „ waruj ”, " siad ".

Przed rozpoczęciem ćwiczeń z posłuszeństwa przez innego psa przewodnik kładzie swojego psa w odległości około 40 kroków, bez zostawiania przy nim linki lub jakiegokolwiek innego przedmiotu. Pozostając w polu widzenia psa, oddala się on na około 40 kroków nie oglądając się przy tym, po czym staje w miejscu, cały czas zwrócony plecami do psa. Pies ma warować bez jakiegokolwiek wpływu przewodnika tak długo, dopóki drugi pies nie wykona ćwiczeń od 1-go do 6-go. Po zakończeniu przez drugiego psa ćwiczenia 6-go przewodnik udaje się do psa i stanawszy po jego prawej stronie daje mu komendę " siad ".

Postanowienia wykonawcze:

W miejscu wskazanym przez sędziego w obrębie placu ćwiczeń przewodnik ma stać bez ruchu, zwrócony tyłem do psa, tak długo, aż sędzia poleci mu zabrać psa.

Niespokojne zachowanie się przewodnika, jak również inna ukryta pomoc lub zbyt wczesne podniesienie się psa przy podejściu przewodnika są błędne.

Jeżeli pies wstanie lub usiądzie, ale pozostanie w miejscu warowania, otrzymuje część punktów.

Jeżeli pies oddali się z miejsca warowania o ponad 3 metry przed zakończeniem ćwiczenia przez drugiego psa, to otrzymuje 0 punktów z warowania. Jeżeli natomiast opuści swoje miejsce po zakończeniu przez drugiego psa ćwiczenia 3-go, otrzymuje z ćwiczenia część punktów. Jeżeli opuści swoje miejsce pod koniec ćwiczenia drugiego psa wychodząc naprzeciw idącemu do niego przewodnikowi, to można mu odjąć do 3-ch punktów.

C. ĆWICZENIA OBROŃCZE - 100 PUNKTÓW

1. Przeszukiwanie terenu za pozorantem - 5 pkt.

Na terenie długości około 100 metrów i szerokości około 80 metrów na długich prostych należy rozstawić 2 kryjówki, po 1 z każdej strony. W ostatniej kryjówce, niewidoczny dla psa, znajduje się pozorant, w ubiorze do obrony, z rękawem i pałąką. Przewodnik ze swoim psem siedzącym bez linki przy nodze, zajmuje pozycję na linii środkowej między kryjówkami na wysokości 5-tej kryjówki. Przez podniesienie ręki przewodnik sygnalizuje swoją gotowość do rozpoczęcia pracy. Pracę z obrony zaczyna przewodnik na znak sędziego. Na krótkie komendy słowne i znaki optyczne wykonywane lewą lub prawą ręką, które można powtarzać, pies ma szybko oddalać się od przewodnika w kierunku kolejnych kryjówek i obiegać je. Przewodnik porusza się po linii środkowej, której podczas przeszukiwania kryjówek za pozorantem nie wolno mu opuszczać. Po sprawdzaniu przez psa jednej kryjówki, przewodnik może go krótką komendą przywołać do siebie i z ruchu następną krótką komendą wysłać wskazując kierunek do kolejnej kryjówki. Komendę przewodnik może połączyć z imieniem psa. Pies musi się zawsze znajdować przed przewodnikiem. Kiedy pies osiągnął ostatnią kryjówkę, przewodnik zatrzymuje się, a dalsze komendy są od tej chwili nie dozwolone.

2. Wykrycie i oszczekiwanie - 20 pkt. (10 + 10)

Pies musi pozoranta wykryć i w sposób ciągły oszczekiwać. Pies nie może ani skakać na pozoranta ani go chwycić. Na znak sędziego przewodnik idzie do psa. Na kolejny znak sędziego przewodnik z psem zajmują nową pozycję bazową w odległości jednego kroku od pozoranta. Następnie przewodnik poleca pozorantowi wyjść 5 kroków z kryjówki.

3. Próba ucieczki pozoranta - 25 pkt.

Na znak sędziego przewodnik z psem idącym luzem przy nodze wychodzi z kryjówki, zbliża się na odległość 5-ciu kroków do pozoranta, psa pilnującego pozoranta zostawia w pozycji " siad " i wraca do kryjówki. Na znak sędziego pozorant podejmuje próbę ucieczki. Na komendę przewodnika pies musi natychmiast i bez wahania zapobiec ucieczce pozoranta energicznym i silnym chwytem. Na znak sędziego pozorant staje bez ruchu. Pies musi puścić na pojedynczą komendę oraz blisko i uważnie pilnować pozoranta.

4. Obrona psa przy pilnowaniu - 25 pkt.

Po około 5-cio sekundowej fazie pilnowania pozorant na znak sędziego podejmuje atak na psa. Bez komendy przewodnika i bez wahania, silnym i energicznym chwytem pies musi bronić się przed atakiem. Na znak sędziego pozorant staje bez ruchu. Pies musi puścić na pojedynczą komendę i uważnie blisko pilnować pozoranta. Wówczas przewodnik podchodzi do swojego psa i przywołuje go do nogi. Pałka nie jest pozorantowi odbierana.

5. Atak na psa z ruchu = próba odwagi - 25 pkt.

Przewodnik z psem jest ustawiony na środku placu. Pies musi siedzieć obok przewodnika i nie może przy tym być trzymany za obrożę. Na znak sędziego pozorant z pałką w ręce wychodzi normalnym krokiem i idzie bezpośrednio na psa. Jak tylko pozorant zbliży się na odległość 30-tu kroków do przewodnika i siedzącego obok niego psa, przewodnik na znak sędziego wypuszcza psa.

Sam przewodnik nie może ruszyć się z miejsca. Pozorant czołowo atakuje psa wydając przy tym straszące krzyki i wykonując gwałtowne ruchy grożące. Pies musi bez wahania silnym i energicznym chwytem obronić się przed atakiem. Jeżeli pies chwycił rękaw, to zostaną mu zadane dwa uderzenia pałką. Dozwolone są uderzenia na uda, boki i okolice kłębu. Na znak sędziego pozorant staje bez ruchu. Pies musi puścić na pojedynczą komendę oraz blisko i uważnie pilnować pozoranta. Na znak sędziego przewodnik udaje się do psa, odbiera pozorantowi pałkę i ustawia się do prowadzenia bocznego. Następuje odprowadzanie boczne pozoranta do sędziego na dystansie około 20-tu kroków. Dozwolona jest krótka komenda przy ruszaniu. Przewodnik ma iść po prawej stronie pozoranta, tak, że pies znajduje się między przewodnikiem a pozorantem. Pies nie może podczas odprowadzania skakać na pozoranta ani go chwycić. Grupa zatrzymuje się przed sędzią, przewodnik przekazuje sędziemu pałkę. Pozorant opuszcza teren. Podczas podawania oceny pies musi siedzieć luzem przy nodze przewodnika.

Postanowienia wykonawcze:

Pozorant musi być ubrany w kompletny ubiór do obrony (kurtka, spodnie, rękaw).

Można używać wyłącznie pałki obłożonej miękkim materiałem.

Przy ilości psów od 6-ciu w górę należy zaangażować dwóch pozorantów.

Uważne, bliskie okrażanie pozoranta, również w kryjówce nie jest błędem.

Jeżeli pies w ćwiczeniu 3-cim puści się w pogoń za pozorantem przed komendą albo bez niej, to z ćwiczenia może uzyskać ocenę najwyżej niezadowolającą.

Jeżeli pies w ćwiczeniu 5-tym opuści swoje miejsce przed znakiem sędziego, to z ćwiczenia może uzyskać ocenę najwyżej niezadowalającą.

Jeżeli podczas walki z pozorantem pies nie puści rękawa po trzykrotnej krótkiej komendzie, to z ćwiczenia może uzyskać ocenę najwyżej niezadowalającą. Jeżeli pies nie puści po dodatkowej komendzie, którą przewodnik może podać dopiero na znak sędziego i z odległości 10-ciu kroków, to pracę obrońcą należy przerwać.

Jeżeli pozorantowi zezwolono mieć psa przez cały czas na oku, to nie musi on koniecznie stać bez ruchu. Nie może on jednak podejmować żadnego gwałtownego zachowania i nie może również wykonywać żadnych ruchów obronnych. Musi natomiast zasłaniać ciało rękawem.

Praca obrońca będzie przerwana i nie może być kontynuowana, jeśli:

- Przewodnik nie ma kontroli nad psem;
- Pies nawet po czwartej komendzie, wliczając w to komendy dozwolone nie puści;
- Pies puścił pod wpływem fizycznego działania przewodnika;
- Pies zawodzi podczas ćwiczeń obronnych lub pozwoli się pogonić (również przy próbie ucieczki);
- Pies w fazach pilnowania atakuje i gryzie pozoranta.
- Oszczekiwanie przez psa dozwolone jest jedynie w kryjówce i w fazach pilnowania.

PSO III

A. PRACA WĘCHOWA - 100 PUNKTÓW

1. Ślad obcy - 80 pkt.
2. Trzy przedmioty (7 + 7 + 6) - 20 pkt.

B. ĆWICZENIA Z OGÓLNEGO POSŁUSZEŃSTWA - 100 PUNKTÓW

1. Chodzenie przy nodze bez smyczy - 10 pkt.
2. " Siad " w marszu - 5 pkt.
3. " Waruj " w biegu z przywołaniem - 10 pkt.
4. " Stój " w marszu - 5 pkt.
5. " Stój " w biegu - 10 pkt.
6. Aportowanie z ziemi koziołka 2 kg - 10 pkt.
7. Aportowanie koziołka 650 g przez przeszkodę pionową wysokości 1 m, szerokości 1,5 m - 15 pkt.
8. Aportowanie przedmiotu należącego do przewodnika przez przeszkodę rozstawną wysokości 1,8 m - 15 pkt.
9. Wysyłanie naprzód z warowaniem - 10 pkt.
10. Pozostawanie w pozycji " waruj " przy odwracaniu uwagi - 10 pkt.

C. ĆWICZENIA OBROŃCZE - 100 PUNKTÓW

1. Przeszukiwanie terenu za pozorantem - 10 pkt.
2. Wykrycie i oszczekiwanie pozoranta (5 + 5) - 10 pkt.
3. Próba ucieczki pozoranta - 15 pkt.
4. Atak na psa podczas pilnowania pozoranta - 15 pkt.
5. Prowadzenie pozoranta z tyłu (konwój tylny) - 5 pkt.
6. Atak na psa podczas konwoju - 15 pkt.
7. Próba odwagi - 15 pkt.
8. Obrona psa przy pilnowaniu - 15 pkt.

PSO III

A. PRACA WĘCHOWA - 100 PUNKTÓW

1. Ślad obcy - 80 pkt.
2. Trzy przedmioty (7 + 7 + 6) - 20 pkt.

Komenda: „ wachaj ” lub ” szukaj ”.

Ślad obcy długości 800 metrów, leżący minimum 60 minut, mający 4 załamania pod kątem prostym i 3 przedmioty. Sędzia nadzorując układanie śladu decyduje o jego kształcie w zależności od ukształtowania terenu. Układane ślady muszą być różnych kształtów. Nie może być tak, że np. przy każdym śladzie poszczególne zwroty i przedmioty występują w tej samej odległości względnie odstępnie.

Podstawa musi być dobrze oznaczona tabliczką wbitą z lewej strony punktu wyjścia. Na podstawie śladu deptasz stoi jakiś czas, potem wychodzi na ślad normalnym krokiem, pierwszy przedmiot kładzie po około 100-tu krokach na pierwszej prostej, drugi przedmiot w środku drugiej lub trzeciej prostej, trzeci na końcu śladu. Przedmioty deptasz kładzie na śladzie bez zatrzymania. Po położeniu trzeciego przedmiotu deptacz idzie jeszcze kilka kroków prosto normalnym krokiem, by następnie wrócić z dala od śladu.

Pies może pracować na śladzie na 10-cio metrowej lince lub luzem. Oba sposoby są jednakowo oceniane. Jeżeli przewodnik nie ukończy pracy na śladzie w czasie 20-tu minut, sędzia przerywa pracę.

Postanowienia ogólne:

Przed układaniem śladu deptacz pokazuje przedmioty sędziemu lub osobie odpowiedzialnej za deptanie śladu. Przedmioty muszą być dobrze przesycone zapachem deptacza, musi on je trzymać w kieszeni najkrócej 30 minut. Muszą być użyte przedmioty o rozmiarach:

Długość 10 cm, szerokość 2-3 cm, grubość 0,5-1 cm. Wszystkie przedmioty należy oznaczyć numerami startowymi śladu, na którym będą kładzione. Przewodnik z psem nie mogą obserwować układania śladu. Dla zachowania jednolitości zapachu na śladzie, deptacz nie może zatrzymywać się, szurać nogami, a przedmioty powinien kłaść na samej ścieżce śladu. W między czasie przewodnik przygotowuje psa do pracy na śladzie. Po wywołaniu do śladu przewodnik melduje się u sędziego z psem gotowym do pracy węchowej i zgłasza sposób zachowania się psa przy przedmiotach - podejmuje czy oznacza. Połączenie tych dwóch sposobów jest błędem. Na znak sędziego pies jest powoli i spokojnie doprowadzony do podstawy śladu i wypuszczany na ślad. Przed pracą na śladzie, w czasie nawęszania i podczas pracy, należy unikać przymusu. Na podstawie śladu należy dać psu dostateczną ilość czasu na nawęszenie zapachu. Należy unikać wszystkiego, co wywoła u psa nadmierne pobudzenie i szturmową pracę na śladzie. Pies ma pracować na śladzie powoli, z nosem przy ziemi. Gdy pies wyjdzie na ślad, przewodnik stoi w miejscu wypuszczając stopniowo luźną linkę aż do odejścia psa na odległość 10-ciu metrów. W czasie pracy na śladzie przewodnik zachowuje odległość 10 m również wtedy, gdy pies pracuje luzem. Jeżeli przewodnik przy znalezieniu przedmiotu nie wypuszcza linki z ręki, to musi ona zwisać swobodnie. Gdy pies znajdzie przedmiot, musi go bez pomocy przewodnika natychmiast zaznaczyć lub podjąć. Przy podejmowaniu przedmiotu pies może stać, usiąść lub przyjść do przewodnika. Jakikolwiek wyjście z przedmiotem w przód, jak również podejmowaniu przedmiotu przy warowaniu, jest błędne. Pies może zaznaczać przedmioty warując, siedząc lub stojąc. Po znalezieniu przez psa przedmiotu, przewodnik kładzie linkę na ziemi i idzie natychmiast do psa. Znaleziony przedmiot pokazuje sędziemu podnosząc go w ręce do góry. Od tego punktu przewodnik kontynuuje ze swoim psem pracę na śladzie postępując podobnie jak

przy wyjściu z podstawy śladu. Po ukończeniu pracy na śladzie należy okazać znalezione przedmioty sędziemu. Dozwolone jest, aby przewodnik udał się w kierunku psa, który podjął przedmiot.

Błędem jest wyjście psa w przód z podjętym przedmiotem. Linka ma być przymocowana do szorek lub łańcuszka. Możliwość pracy bez linki zostaje zachowana.

Używanie dodatkowych rzemieni jest zabronione. Sposób prowadzenia linki pozostawia się przewodnikowi. Obwąchanie tabliczki oznaczającej podstawę śladu nie jest błędem. Jeżeli przewodnik oddali się od śladu na odległość przekraczającą maksymalną długość, następuje przerwanie pracy na śladzie. Jeżeli pies opuści linię śladu i jest wstrzymywany przez przewodnika, sędzia nakazuje przewodnikowi podążać za psem. Przy powtórnym tego typu zdarzeniu następuje przerwanie pracy na śladzie.

Ocena:

- Złe nawęszenie, niepokój (zabawa), częste krążenia na załamaniach, nieustanne zachęcanie, nieczyste podjęcie lub zaznaczenie oraz upuszczenie przedmiotu będą karane przyznaniem od 4-ch punktów karnych;
- Powtórne nawęszenie podstawy śladu, silny niepokój, węszenie górnym wiatrem, praca szturmowa, załatwianie się, węszenie za myszami itp. dają w następstwie do 8-miu punktów karnych;
- Za źle podjęty lub zaznaczony przedmiot sędzia może przyznać do 4-ch punktów karnych;
- Za nie odnalezienie pierwszego lub drugiego przedmiotu przyznaje się 7 punktów karnych, a za ostatni - 6 punktów karnych;
- Za podjęcie lub zaznaczenie przedmiotu nie położonego przez deptacza przyznaje się 4 punkty karne.

B. ĆWICZENIA Z OGÓLNEGO POSŁUSZEŃSTWA - 100 PUNKTÓW

Każde ćwiczenie zaczyna się i kończy postawą zasadniczą. Sędzia daje znak do rozpoczęcia ćwiczeń. Wszystkie inne jak zwroty, zatrzymania, zmiany tempa itp. przewodnik wykonuje samodzielnie. Przewodnik może prosić sędziego o wskazówki dotyczące wykonania ćwiczeń. Przejście z biegu do wolnego kroku musi być wykonane bez pośrednich kroków normalnych. Przy przychodzeniu do nogi z przywołania " do mnie " pies może usiąść obok nogi bezpośrednio lub obejść dookoła przewodnika.

1. Chodzenie przy nodze bez smyczy - 10 pkt.

Komenda: „ noga ”.

Przewodnik melduje się sędziemu z psem przy nodze bez smyczy. Smycz ma być nie widoczna dla psa. Przewodnik z pozycji wyjściowej z komendą " noga " rusza przed siebie. Pies musi radośnie iść przy nodze przewodnika. Na początku ćwiczenia przewodnik idzie przed siebie 40-50 kroków w linii prostej bez zatrzymania się, robi zwrot w tył i po 10-15 krokach przechodzi do biegu (minimum 10 kroków), po czym - bez kroku normalnego - przechodzi w krok wolny (również minimum 10 kroków).

Następnie przewodnik normalnym krokiem wykonuje przynajmniej po jednym zwrocie w prawo, lewo i w tył. Zwrot w tył należy wykonać przez lewe ramię. Pies ma iść przy lewej nodze przewodnika barkiem na wysokości jego kolan: nie może ani wyprzedzać, ani pozostawać z tyłu czy odchodzić na bok. Komendę " noga " można wydać tylko przy ruszaniu z miejsca i przy każdej zmianie tempa. Przy zatrzymaniu pies ma natychmiast, bez komendy, usiąść. Przewodnik nie może przy tym zmieniać pozycji zasadniczej, w szczególności przysuwać się do psa, który usiadł zbyt daleko z boku.

Na znak sędziego przewodnik przechodzi przez grupę minimum 4-ch osób. Przewodnik zatrzymuje się w grupie, co najmniej jeden raz. Grupa osób wolno się porusza. Zostawanie psa w

tyle, wyprzedzanie, odchodzenie od nogi oraz zwalnianie przewodnika przy zwrotach jest błędem. W czasie ćwiczenia z psem bez smyczy (nie w czasie przechodzenia przez grupę) oddawane są dwa strzały z broni kaliber 6-9 mm. Pies ma zachowywać się obojętnie. Pies bojący się strzału jest natychmiast wycofany z egzaminu. Jeżeli przejawia agresję (jest ona błędem), pies zostaje dopuszczony do dalszych ćwiczeń pod warunkiem, że zostaje pod kontrolą przewodnika. Pełną ilość punktów może uzyskać pies, który zachował się obojętnie w stosunku do strzału.

Postanowienia wykonawcze:

Na obojętność na strzał musi być położony szczególny nacisk. Dwa strzały oddaje się z odległości 15-tu kroków w odstępie 5-ciu sekund. Jeżeli pies po strzale ucieka, zostaje wykluczony z egzaminu. Gdy sędziemu wydaje się, że pies wykazuje reakcję na strzał, może zarządzić wykonanie dalszych strzałów. Sprawdzanie odporności na strzał może odbywać się jedynie przy ćwiczeniach " chodzenie przy nodze bez smyczy, warowanie przy odwracaniu uwagi ".

2. " Siad " w marszu - 5 pkt.

Komenda: „ siad ".

Na znak sędziego przewodnik z psem bez smyczy rusza przed siebie. Po co najmniej 10-ciu krokach podaje komendę słowną " siad ", na którą pies ma szybko usiąść, przy czym przewodnik nie może zmieniać kroku, ani się obejrzeć. Po dalszych 30-tu krokach przewodnik zatrzymuje się i odwraca do psa. Na znak sędziego przewodnik wraca do psa i zajmuje miejsce po jego prawej stronie. Jeżeli pies zamiast usiąść zawaruje lub stanie zostanie mu odjętych do 3 punktów.

3. " Waruj " w biegu z przywołaniem - 10 pkt.

Komenda: „ waruj ", " do mnie ", " noga ".

Z pozycji bazowej przewodnik rusza prosto przed siebie podając psu komendę " noga ". Po 10-ciu krokach przechodzi w bieg. Po co najmniej 10-ciu krokach podaje komendę " waruj ", na którą pies ma natychmiast zawarować. Bez jakiegokolwiek dalszego oddziaływania na psa i bez odwracania się przewodnik biegnie dalej prosto jeszcze 30 kroków, odwraca się do psa i spokojnie staje. Na znak sędziego przewodnik przywołuje psa do siebie komendą " od mnie ". Pies ma szybko i radośnie podbiec do przewodnika i usiąść blisko przed nim. Na komendę " noga " pies ma usiąść przy lewej nodze przewodnika.

Jeżeli pies zamiast zawarować usiadł lub stanął jednak bezbłędnie przyszedł do przewodnika, zostanie mu odjętych 5 punktów

4. " Stój " w marszu - 5 pkt.

Komenda: „ stój ", " siad ".

Na znak sędziego przewodnik z psem bez smyczy rusza przed siebie. Po co najmniej 10-ciu krokach podaje komendę słowną " stój ", na którą pies ma natychmiast zatrzymać się i stać, przy czym przewodnik nie może zmieniać kroku, ani się obejrzeć. Po dalszych 30-tu krokach przewodnik zatrzymuje się i odwraca do psa. Na znak sędziego przewodnik wraca do psa i zajmuje miejsce po jego prawej stronie. Jeżeli pies zamiast zatrzymać się i stać zawaruje lub usiądzie zostanie mu odjętych do 3 punktów.

5. " Stój " w biegu - 10 pkt.

Komenda: „ stój ", " do mnie ", " noga ".

Z pozycji bazowej przewodnik rusza biegiem prosto przed siebie podając psu komendę " noga ". Po co najmniej 10-ciu krokach podaje komendę " stój ", na którą pies ma natychmiast zatrzymać się i stać bez oglądania się i zmiany pozycji. Bez jakiegokolwiek dalszego oddziaływania na psa i bez odwracania się przewodnik biegnie dalej prosto jeszcze 30 kroków. Następnie odwraca się

do psa i spokojnie staje. Na znak sędziego przewodnik przywołuje psa do siebie komendą " do mnie ". Pies ma szybko i radośnie podbiec do przewodnika i usiąść blisko przed nim. Na komendę " noga " pies ma usiąść przy lewej nodze przewodnika. Jeżeli pies zamiast zatrzymać się, usiadł lub zawarował, jednak bezbłędnie przyszedł do przewodnika, zostanie mu odjętych 5 punktów.

6. Aportowanie z ziemi koziółka 2 kg - 10 pkt.

Komenda: „, aport ", " daj ", " noga ".

Komendę " aport " ma szybko podbiec do koziółka, wyrzuconego wcześniej przez przewodnika na odległość około 10-ciu kroków, natychmiast go podjąć i szybko przynieść przewodnikowi. Pies ma usiąść blisko przed przewodnikiem i trzymać koziółek w pysku tak długo, aż po krótkiej przerwie przewodnik odbierze go z komendą " daj ". Na komendę " noga " pies ma szybko usiąść obok nogi przewodnika. Przewodnik ma pozostawać w pozycji bazowej tak długo, aż pies odda koziółek i usiądzie przy jego lewej nodze. Pies siedzący bez smyczy obok swojego przewodnika na pojedynczą

Ocena:

- Jeżeli pies aportowany przedmiot upuszcza, bawi się nim albo podgryza, to zostanie mu odjętych do 4-ch punktów.
- Zmianę pozycji lub miejsca przez przewodnika można dodatkowo odjąć do 3-ch punktów
- Jeżeli pies nie przyniesie aportu traci wszystkie punkty.

7. Aportowanie koziółka 650 g przez przeszkodę pionową wysokości 1 m, szerokości 1,5 m - 15 pkt.

Komenda: „, przeszkoda ", " aport ", " daj ", " noga ".

Przewodnik stoi w odpowiedniej odległości od przeszkody, podczas gdy pies bez smyczy siedzi obok niego. Przewodnik do rzutu przez przeszkodę używa koziółka do aportowania. Na komendę " przeszkoda ", " aport " pies ma przeskoczyć przeszkodę bez jej dotykania. Natychmiast podjąć przedmiot i po przeskoczeniu przeszkody z powrotem usiąść blisko przed przewodnikiem oraz trzymać przedmiot w pysku tak długo, aż po krótkiej przerwie przewodnik go od niego odbierze z komendą " daj ". Na komendę " noga " pies ma szybko usiąść przy nodze przewodnika. Komenda " aport " musi być podana zanim pies znajdzie się przy koziółku.

Ocena:

- Za lekkie dotknięcie przeszkody może zostać odjętych do 2-ch punktów
- Za mocne dotknięcie lub lekkie wsparcie się na przeszkodzie może zostać odjętych do 3-ch punktów
- Za mocne wsparcie, upuszczenie przedmiotu, zabawę lub podgryzanie może zostać odjętych do 4-ech punktów Za bezbłędny skok i aport - 15 punktów;
- Skok do przodu poprawnie wykonany, skok powrotny nie wykonany, aport poprawnie przyniesiony - 8 punktów;
- Skok do przodu nie wykonany, skok powrotny poprawnie wykonany, aport poprawnie przyniesiony - 8 punktów;
- Obydwa skoki poprawnie wykonane, przedmiot nie przyniesiony - 8 punktów;
- Obydwa skoki nie wykonane, przedmiot przyniesiony - 0 punktów;
- Skok do przodu poprawnie wykonany, powrotny nie, aport nie przyniesiony - 0 punktów

Jeśli na skutek nie celnego rzutu lub silnego wiatru przedmiot upadł daleko z boku, przewodnik może po uprzednim zapytaniu sędziego pójść po przedmiot i powtórnie go rzucić, bez otrzymania punktów karnych.

Jeśli przewodnik przy skoku przez przeszkodę pomaga swojemu psu bez zmiany miejsca, zostaną mu przyznane punkty karne. Poklepywanie przeszkody, z czym związane jest opuszczenie miejsca przez przewodnika, należy traktować za tak wielką pomoc, że skok w jedną stronę jest pomijany przy ocenie.

Przewodnik powinien pozostać na pozycji bazowej tak długo, aż pies po oddaniu przedmiotu na komendę "noga" szybko usiądzie przy przewodnika lewej nodze.

Wszystkie psy mają skakać przez tę samą przeszkodę, nawet, jeżeli jest więcej tego typu przeszkód.

8. Aportowanie przedmiotu należącego do przewodnika przez przeszkodę rozstawną wysokości 1,8 m - 15 pkt.

Komenda: „przeszkoda”, „aport”, „daj”, „noga”.

Przeszkoda składa się z dwóch płatów szerokości 1,5 m. i długości 1,9 m, połączonych u góry. Płaty te rozstawione są na ziemi tak szeroko, że przeszkoda ma wysokość 1,8 m. Na każdym płacie umocowane są 3 szczeble pomagające przy wspinaczce.

Przewodnik stoi w odpowiedniej odległości od przeszkody, podczas gdy pies bez smyczy siedzi obok niego. Przewodnik do rzutu przez przeszkodę używa własnego przedmiotu lub koziołka do aportowania. Na komendę "przeszkoda", "aport" pies ma pokonać przeszkodę wspinając się na nią. Natychmiast podjąć przedmiot i po pokonaniu przeszkody z powrotem usiąść blisko przed przewodnikiem oraz trzymać przedmiot w pysku tak długo, aż po krótkiej przerwie przewodnik go od niego odbierze z komendą "daj". Na komendę "noga" pies ma szybko usiąść przy nodze przewodnika. Komenda "aport" musi być podana zanim pies znajdzie się przy przedmiocie.

Ocena:

- Za upuszczenie przedmiotu, zabawę lub podgryzanie może zostać odjętych do 4-ech punktów;
- Za bezbłędny skok i aport - 15 punktów;
- Skok do przodu poprawnie wykonany, skok powrotny nie wykonany, aport poprawnie przyniesiony - 8 punktów;
- Skok do przodu nie wykonany, skok powrotny poprawnie wykonany, aport poprawnie przyniesiony - 8 punktów;
- Obydwa skoki poprawnie wykonane, przedmiot nie przyniesiony - 8 punktów;
- Obydwa skoki nie wykonane, przedmiot przyniesiony - 0 punktów;
- Skok do przodu poprawnie wykonany, powrotny nie, aport nie przyniesiony - 0 punktów;

Jeśli na skutek nie celnego rzutu lub silnego wiatru przedmiot upadł daleko z boku, przewodnik może po uprzednim zapytaniu sędziego pójść po przedmiot i powtórnie go rzucić, bez otrzymania punktów karnych. Jeśli przewodnik przy skoku przez przeszkodę pomaga swojemu psu bez zmiany miejsca, zostaną mu przyznane punkty karne. Poklepywanie przeszkody, z czym związane jest opuszczenie miejsca przez przewodnika, należy traktować za tak wielką pomoc, że skok w jedną stronę jest pomijany przy ocenie.

Przewodnik powinien pozostać na pozycji bazowej tak długo, aż pies po oddaniu przedmiotu na komendę "noga" szybko usiądzie przy przewodnika lewej nodze.

Wszystkie psy mają skakać przez tę samą przeszkodę, nawet, jeżeli jest więcej tego typu przeszkód.

9. Wysyłanie naprzód z warowaniem - 10 pkt.

Komenda: „naprzód”, „waruj”, „siad”.

Na znak sędziego przewodnik ze swoim psem bez smyczy idącym przy nodze idzie kilka kroków w kierunku wskazanym przez sędziego. Z jednoczesnym podniesieniem ręki daje on psu

komendę " naprzód " i staje w miejscu. Pies ma szybko oddalić się we wskazanym kierunku na odległość, co najmniej 40-tu kroków. Na komendę " waruj " pies ma natychmiast zawarować. Przewodnik może wskazywać kierunek tak długo, aż pies zawaruje. Na znak sędziego przewodnik udaje się do psa i stanawszy po jego prawej stronie daje mu komendę " siad ".

Postanowienia wykonawcze:

Nie dozwolone jest wielokrotne podnoszenie ręki w celu wskazania kierunku. Pies ma biec prosto we wskazanym kierunku, jednak małe odchylenie nie jest traktowane jako błąd. Za mocne odchylenie od wskazanego kierunku, oddalenie się psa na zbyt małą odległość, powolne lub przedwczesne warowanie oraz wstawanie przy zbliżaniu się przewodnika odejmowane są punkty karne.

10. Pozostawanie w pozycji " waruj " przy odwracaniu uwagi - 10 pkt.

Komenda: „ waruj ", " siad ".

Przed rozpoczęciem ćwiczeń z posłuszeństwa przez innego psa przewodnik kładzie swojego psa w odległości około 40 kroków, bez zostawiania przy nim linki lub jakiegokolwiek innego przedmiotu. Pozostając w polu widzenia psa, oddala się on na około 40 kroków nie oglądając się przy tym, po czym staje w miejscu, cały czas zwrócony plecami do psa. Pies ma warować bez jakiegokolwiek wpływu przewodnika tak długo, dopóki drugi pies nie wykona ćwiczeń od 1-go do 6-go. Po zakończeniu przez drugiego psa ćwiczenia 6-go przewodnik udaje się do psa i stanawszy po jego prawej stronie daje mu komendę " siad ".

Postanowienia wykonawcze:

W miejscu wskazanym przez sędziego w obrębie placu ćwiczeń przewodnik ma stać bez ruchu, zwrócony tyłem do psa, tak długo, aż sędzia poleci mu zabrać psa.

Niespokojne zachowanie się przewodnika, jak również inna ukryta pomoc lub zbyt wczesne podniesienie się psa przy podejściu przewodnika są błędne.

Jeżeli pies wstanie lub usiądzie, ale pozostanie w miejscu warowania, otrzymuje część punktów.

Jeżeli pies oddali się z miejsca warowania o ponad 3 metry przed zakończeniem ćwiczenia przez drugiego psa, to otrzymuje 0 punktów z warowania. Jeżeli natomiast opuści swoje miejsce po zakończeniu przez drugiego psa ćwiczenia 3-go, otrzymuje z ćwiczenia część punktów. Jeżeli opuści swoje miejsce pod koniec ćwiczenia drugiego psa naprzeciw idącemu do niego przewodnikowi, to można mu odjąć do 3-ch punktów.

C. ĆWICZENIA OBROŃCZE - 100 PUNKTÓW

1. Przeszukiwanie terenu za pozorantem - 10 pkt.

Na terenie długości około 100 metrów i szerokości około 80 metrów na długich prostych należy rozstawić 6 kryjówek, po 3 na każdej stronie. W ostatniej kryjówce, niewidoczny dla psa, znajduje się pozorant, w kompletnym ubiorze do obrony, z rękawem i pałąką.

Przewodnik ze swoim psem siedzącym bez linki przy nodze, zajmuje pozycję na linii środkowej między kryjówkami na wysokości 1-szej kryjówki. Przez podniesienie ręki przewodnik sygnalizuje swoją gotowość do rozpoczęcia pracy. Pracę z obrony zaczyna przewodnik na znak sędziego. Na krótkie komendy słowne i znaki optyczne wykonywane lewą lub prawą ręką, które można powtarzać, pies ma szybko oddalać się od przewodnika w kierunku kolejnych kryjówek i obiegać je. Przewodnik porusza się po linii środkowej, której podczas przeszukiwania kryjówek za pozorantem nie wolno mu opuszczać. Po sprawdzeniu przez psa jednej kryjówki, przewodnik może go krótką komendą przywołać do siebie i z ruchu następną krótką komendą wysłać wskazując kierunek do kolejnej kryjówki. Komendę przewodnik może połączyć z imieniem psa. Pies musi się zawsze znajdować przed przewodnikiem. Kiedy pies osiągnął ostatnią kryjówkę,

przewodnik zatrzymuje się, a dalsze komendy są od tej chwili przed przewodnikiem. Kiedy pies osiągnął ostatnią kryjówkę, przewodnik zatrzymuje się, a dalsze komendy są od tej chwili nie dozwolone.

2. Wykrycie i oszczekiwanie pozoranta (5 + 5) - 10 pkt.

Pies musi pozoranta wykryć i w sposób ciągły oszczekiwać. Pies nie może ani skakać na pozoranta ani go chwycić. Na znak sędziego przewodnik idzie do psa. Na kolejny znak sędziego przewodnik z psem zajmują nową pozycję bazową w odległości jednego kroku od pozoranta. Następnie przewodnik poleca pozorantowi wyjść 5 kroków z kryjówki.

3. Próba ucieczki pozoranta - 15 pkt.

Na znak sędziego przewodnik z psem idącym luzem przy nodze wychodzi z kryjówki, zbliża się na odległość 5-ciu kroków do pozoranta, psa pilnującego pozoranta zostawia w pozycji "siad " i wraca do kryjówki. Na znak sędziego pozorant podejmuje próbę ucieczki. Na komendę przewodnika pies musi natychmiast i bez wahania zapobiec ucieczce pozoranta energicznym i silnym chwytem. Na znak sędziego pozorant staje bez ruchu. Pies musi puścić na pojedynczą komendę oraz blisko i uważnie pilnować pozoranta.

4. Atak na psa podczas pilnowania pozoranta - 15 pkt.

Po około 5-ciu sekundowej fazie pilnowania pozorant na znak sędziego podejmuje atak na psa. Bez komendy przewodnika i bez wahania, silnym i energicznym chwytem pies musi bronić się przed atakiem. Jeżeli pies chwycił zostaną mu zadane dwa uderzenia pałką. Dozwolone są uderzenia na uda, boki i okolice kłębu. Na znak sędziego pozorant staje bez ruchu. Pies musi puścić na pojedynczą komendę oraz blisko i uważnie pilnować pozoranta. Wtedy przewodnik podchodzi do swojego psa i przygotowuje go do odprowadzania z tyłu pozoranta. Wtedy przewodnik podchodzi do swojego psa i przygotowuje go do odprowadzania z tyłu pozoranta. Pałka nie jest odbierana, jednak pozorant musi ją trzymać tak, żeby aż do ćwiczenia 6-go pies jej nie widział.

5. Prowadzenie pozoranta z tyłu (konwój tylny) - 5 pkt.

Następuje odprowadzanie pozoranta z tyłu na dystansie około 30-tu kroków. Przewodnik poleca pozorantowi iść i z psem przy nodze idzie za nim zachowując odstęp 5-ciu kroków. Dozwolona jest krótka komenda dla psa przy ruszaniu.

6. Atak na psa podczas konwoju - 15 pkt.

Bez zatrzymania podczas odprowadzania z tyłu następuje atak pozoranta na psa. Bez komendy przewodnika i bez wahania, silnym i energicznym chwytem pies musi bronić się przed atakiem. Jeżeli pies chwycił rękaw, przewodnik musi zatrzymać się w miejscu. Na znak sędziego pozorant staje bez ruchu. Pies musi puścić na pojedynczą komendę oraz blisko i uważnie pilnować pozoranta. Wtedy Przewodnik podchodzi do swojego psa, odbiera pozorantowi pałkę i przygotowuje się z psem do odprowadzania bocznego. Następuje odprowadzanie boczne pozoranta do sędziego na dystansie około 20-tu kroków. Dozwolona jest krótka komenda przy ruszaniu. Przewodnik ma iść po prawej stronie pozoranta tak, że pies znajduje się między przewodnikiem a pozorantem. Pies nie może podczas odprowadzania skakać na pozoranta ani go chwycić. Grupa zatrzymuje się przed sędzią, przewodnik przekazuje sędziemu pałkę. Pozorant opuszcza teren albo udaje się do 6-tej kryjówki.

7. Próba odwagi - 15 pkt.

Przewodnik z psem jest ustawiony na środku placu, mniej więcej na wysokości trzeciej kryjówki. Pies musi siedzieć obok przewodnika i nie może przy tym być trzymany za obrozę. Na znak

sędziego pozorant z pałką w ręce wybiega z szóstej kryjówki i biegnie na linię środkową. Na wysokości linii środkowej skręca i bez zmiany kroku biegnie bezpośrednio na przewodnika. Jak tylko pozorant zbliży się na odległość około 30 kroków od przewodnika i siedzącego obok niego psa, przewodnik na znak sędziego wypuszcza psa. Sam przewodnik nie może ruszyć z miejsca. Pozorant czołowo atakuje psa wydając przy tym straszące krzyki i gwałtowne ruchy grożące. Pies musi bez wahania silnym i energicznym chwytem obronić się przed atakiem. Na znak sędziego pozorant staje bez ruchu. Pies musi puścić na pojedynczą komendę oraz blisko i uważnie pilnować pozoranta.

8. Obrona psa przy pilnowaniu - 15 pkt.

Po około 5-cio sekundowej fazie pilnowania pozorant na znak sędziego podejmuje atak na psa. Bez komendy przewodnika i bez wahania, silnym i energicznym chwytem pies musi bronić się przed atakiem. Jeżeli pies chwycił zostaną mu zadane dwa uderzenia pałką. Dozwolone są uderzenia na uda, boki i okolice kłębku. Na znak sędziego pozorant staje bez ruchu. Pies musi puścić na pojedynczą komendę oraz blisko i uważnie pilnować pozoranta. Na znak sędziego przewodnik udaje się do psa, odbiera pozorantowi pałkę i ustawia się do prowadzenia bocznego. Następuje odprowadzanie boczne pozoranta do sędziego na dystansie około 20-tu kroków. Dozwolona jest krótka komenda przy ruszaniu. Przewodnik ma iść po prawej stronie pozoranta, tak, że pies znajduje się między przewodnikiem a pozorantem. Pies nie może podczas odprowadzania skakać na pozoranta ani go chwytać. Grupa zatrzymuje się przed sędzią, przewodnik przekazuje sędziemu pałkę. Pozorant opuszcza teren. Podczas podawania oceny pies musi siedzieć luzem przy nodze przewodnika. Po podaniu oceny przewodnik wraz z luzem (bez linki czy trzymania) prowadzonym psem opuszczają teren.

Postanowienia wykonawcze:

Pozorant musi być ubrany w kompletny ubiór do obrony (kurtka, spodnie, rękaw).

Można używać wyłącznie pałki obłożonej miękkim materiałem.

Przy ilości psów od 6-ciu w górę należy zaangażować dwóch pozorantów.

Uważne, bliskie okrażanie pozoranta, również w kryjówce nie jest błędem.

Jeżeli pies w ćwiczeniu 3-cim puści się w pogoń za pozorantem przed komendą albo bez niej, to z ćwiczenia może uzyskać ocenę najwyżej niezadowolającą.

Jeżeli pies w ćwiczeniu 7-mym opuści swoje miejsce przed znakiem sędziego, to z ćwiczenia może uzyskać ocenę najwyżej niezadowolającą.

Jeżeli podczas walki z pozorantem pies nie puści rękawa po trzykrotnej krótkiej komendzie, to z ćwiczenia może uzyskać ocenę najwyżej niezadowolającą. Jeżeli pies nie puści po dodatkowej komendzie, którą przewodnik może podać dopiero na znak sędziego i z odległości 10-ciu kroków, to pracę obrończą należy przerwać. Jeżeli pozorantowi zezwolono mieć psa przez cały czas na oku, to nie musi on koniecznie stać bez ruchu. Nie może on jednak podejmować żadnego gwałtownego zachowania i nie może również wykonywać żadnych ruchów obronnych. Musi natomiast zasłaniać ciało rękawem

Praca obrończa będzie przerwana i nie może być kontynuowana, jeśli:

- Przewodnik nie ma kontroli nad psem;
- Pies nawet po czwartej komendzie, wliczając w to komendy dozwolone nie puści;
- Pies puścił pod wpływem fizycznego działania przewodnika;
- Pies zawodzi podczas ćwiczeń obronnych lub pozwoli się pogonić (również przy próbie ucieczki);
- Pies w fazach pilnowania atakuje i gryzie pozoranta.

Oszczekiwanie przez psa dozwolone jest jedynie w kryjówce i w fazach pilnowania.

PATRZ RYS 2